

7. Vzťahy vo svete, Biblia a sex

A. Vzťahy vo svete

a) Kľúčové verše z Písma

2K 6,14; 7,1

2Te 3,6-15

Ko 3,22-4,1

R 13,1-7

1Tm 2,1-6

Ef 6,5-9

1P 2,13-25

Tt 2,9-14

1Tm 6,1-2

1K 10,23-11,1

b) Vzťahy k vláde a civilným vodcom

Ako Ježišovi učeníci by sme mali byť dobrými občanmi, ktorých príklad by bol hodný nasledovania. Sme veľvyslancami Ježiša Krista a musíme žiť v súlade s Božím slovom, zvlášť keď si uvedomujeme dnešné morálne trendy vo svete. Všetci si potrebujeme zapamätať dôležitý biblický princíp, že každá vláda, či už národná, alebo miestna, je ustanovená Bohom, takže by sme sa mali podriaďovať jej autorite bez ohľadu na to, kto sme (1P 2,13-17). Pavol sa v R 13,1-7 zmieňuje štyrikrát o Božom vzťahu k civilnej vláde. Pavol písal týmto kresťanom v období, keď podliehali moci, násiliu a daniam Ríma. Pavol s vedomím tohto všetkého napísal:

"Každý nech sa poddá vyššej moci, lebo niet moci, ktorá by nebola od Boha. A tie, čo sú, ustanovil Boh. Kto sa teda protiví vrchnosti, protiví sa Božiemu poriadku. A tí, čo sa protivia, sami si privolávajú odsúdenie" (R 13,1-2).

Pavol neinstruoval kresťanov, aby protestovali alebo aby organizovali štrajky. Nie! Vedel, že cirkev by priamym spôsobom nezmenila štruktúru sveta. Také metódy sú učeníu Nového zákona cudzie. Ježiš povedal:

"Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme" (Mt 5,5).

Kresťania mali iba jeden priamy spôsob, a tým bolo zvestovanie evanjelia. Mali byť soľou zeme a svetlom sveta (Mt 5,13-16). Život podľa evanjelia a jeho zvestovanie pre nich boli prioritou. Týmto prevrátili svet naruby. Mnohí ľudia museli za svoju vieru zaplatiť životom, iní boli bití a posielaní pracovať do solných baní, ale na konci predsa len triumfovali. Ak nemáš na to dosť odvahy, pros Boha a on ti ju dá (Sk 4,29-31).

Zákon krajiny je na to, aby nás ochraňoval. Nemusí sa nám páčiť, nemusíme s ním súhlasiť. Pokiaľ však neporušuje vyšší stupeň autority, t.j. Božie slovo, sme povinní sa mu podriaďovať (Tt 3,1). Nesmieme sa však podriaďovať žiadnej autorite, ktorá je v rozpore s Božím slovom (Mt 22,21). Ako kresťania musíme tiež udržiavať naše svedomie čisté voči Bohu (Sk 24,16), pretože ignorovanie svedomia by bolo ignorovaním Božieho výstražného zvonu, a to vnesie do života veriaceho napätie a ťažkosti (1Tm 1,19). Každá autorita je podriadená Bohu a vzbura na ktorejkoľvek úrovni bez odvolania sa na vyššiu autoritu je vzburou proti Bohu.

Podriadenie sa autorite začína už v detstve. Postoj, ktorý sa deti naučia mať k autorite svojich rodičov, bude obyčajne postojom, ktorý budú mať ku každej autorite. Zrelosť môžeme dosiahnuť iba vtedy, ak žijeme v

podriadenosti autorite. Kľúč k slobode nie je vymanenie sa spod autority a robenie si svojho vlastného, ako sa mnohí domnievajú. Je to vzťah a reakcia na autoritu, ktorú nad naším životom ustanovil Boh. Musíme sa modliť, prihovárať sa a ďakovať za všetkých, ktorí sú vo vysokom postavení, aby sme žili pokojným a tichým životom vo všetkej pokore a svätosti. Pre nás, ako Ježišových učeníkov, to pomáha vytvoriť dobrú "atmosféru" pre život a zdieľanie sa s evanjeliom, a to je to, čo Boh chce (1Tm 2,1-6).

c) V práci a obchode

Božou vôľou je, aby sme boli niekde zamestnaní. Prv než prišiel na svet hriech a prv než bola na ľudstvo uvalená kľatba, Boh dal človeku prácu a zodpovednosť ako veľmi dôležitú súčasť jeho života (Gn 2,15). Po Božej kľatbe voči zemi mal človek pracovať v pote svojej tváre (Gn 3,19). Záhaľku a ničnerobenie Biblia odsudzuje. Všetkým nám bolo prikázané "usadiť sa a zarábať na chlieb, ktorý jeme." Biblia hovorí: "Ak niekto nechce pracovať, nech ani nejde" (2Te 3,6-15).

1. Zamestnanci (otroci)

Ježišovi učenici:

- by nemali pracovať iba pre peniaze, ale pre Pána Ježiša a jeho slávu (Ef 6,7).
- by sa mali podriaďovať a vážiť si svojich zamestnávateľov (pánov) a každého, kto má nad nimi autoritu, aby bolo Božie meno ctené, a nie ohovárané (1Tm 6,1-2; Ef 6,5-6).

2. Zamestnávateľ (pán)

Zamestnávateľ, ktorý je Ježišov učeník, by mal byť k svojim zamestnancom spravodlivý a čestný. Mal by ich riadiť láskavo, poctivo a bez uprednostňovania. Veď aj zamestnávatelia sú zamestnancami Ježiša Krista, a on veľmi pozorne sleduje, ako sa správajú k svojim zamestnancom. Vyžaduje od nich príklad spravodlivosti a zodpovednú správu (Ko 4,1).

3. Božie princípy v praxi

- Všímaj si maličkosti: "Kto je verný v najmenšom, je verný aj vo veľkom" (L 16,10).
- Múdro narábaj s peniazmi: "Ak ste teda neboli verní v nespravodlivej mamone, kto vám zverí pravé bohatstvo?" (L 16,11 KP)
- Narábaj opatrne so záujmami a majetkom druhých: "Ak ste neboli verní v cudzom, kto vám dá, čo je vaše?" (L 16,12 KP)
- Pokor sa pred Bohom: "Pokorte sa teda pod mocnou Božou rukou, aby vás povýšil v určenom čase" (1P 5,6 KP).
- Buď služobník: "Kto chce byť prvý, nech je posledný zo všetkých a služobník všetkých" (Mk 9,35 KP).

d) Nezamestnaní

Ježišovi učenici by mali:

- "Chrániť sa" pred trendom "žiť zo sociálneho zabezpečenia" a aktívne hľadať prácu a zamestnanie, pri zabezpečovaní svojich potrieb hľadiet vo viere na Boha,
- Byť činorodí, slúžiť Pánovi akýmkoľvek spôsobom a snažiť sa poznať miesto, kde ich Pán chce umiestniť (Jk 4,15; Pr 3,5-6).

e) Životné princípy

- Buď príkladom a živ sa spravodlivo, aby za teba hovoril tvoj život.

"Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach" (Mt 5,16).

- Zostaň spokojný a radostný, neargumentuj, nereptaj a nepochybuj (Fp 2,14).
- Čokoľvek robíš, rob s vierou, pretože ak to nemôžeš robiť s vierou, je to hriech (R 14,23).
- Čokoľvek robíš, rob to pre Božiu slávu (1Ko 10,31).
- Zapamätaj si Ježišove slová:
"Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme každý deň svoj kríž a nasleduje ma" (L 9,23).

B. BIBLIA A SEX

a) Kľúčové verše z Písma

1K 7,1-40
Gn 2,24-25
1K 6,9-20

Žd 13,4
1Te 4,3-8

b) Úvod

Ježišovi učenici by mali mať iný názor na sex, než majú ľudia vo svete. Ich postoje by mali byť určované tým, čo o ňom hovorí Boh, a nie názorom ľudí, ktorí si myslia: "Ak je to príjemné, rob to." Boh nie je proti sexu. Veď nás stvoril ako sexuálne bytosti (Gn 1,27). Chce, aby sme mali potešenie, ale v určitých bezpečných medziach. Sex nie je iba pre potešenie, ale aj pre udržanie ľudskej rasy. Boh chce, aby sa deti, ktoré splodíme, narodili do milujúcej a starostlivej rodiny. To je dôvod, prečo Boh stanovil ohľadne sexu prísne pravidlá. Tieto pravidlá sú vytvorené preto, aby zabránili mužom a ženám používať sex iba pre vlastné potešenie, bez manželského záväzku a milujúcej a starostlivej rodiny.

Porušovanie Božích pravidiel vedie mnohých do zúfalstva a nešťastia, ešte smutnejšie je však to, že netrpia iba tí, ktorí porušujú pravidlá, ale aj tí, ktorí sú nevinnými obeťami ich hriechu, malé deti v rozbitých rodinách, ktoré sú príliš malé na to, aby tomu rozumeli.

Tým, že budeme starostlivo dodržiavať to, čo o sexe hovorí Biblia, budeme sa nielen páčiť Bohu, ale budeme mať aj potešenie z tohto vzácneho daru, pretože poslúchame inštrukcie nášho Stvoriteľa.

c) Sex je dobrý a čistý

Biblia nám ukazuje, že sex v manželstve je krásny a hodný úcty.

"Manželstvo nech majú všetci v úcte a manželské lôžko nepoškvrené, lebo smilníkov a cudzoložníkov bude súdiť Boh" (Žd 13,4).

Sex je pre manželstvo a iba pre manželstvo.

d) Biblia a cudzoložstvo (Mk 7,20-23)

Cudzoložstvo je pohlavným pomerom mimo manželstva. Vedie k závažnému narušeniu manželského zväzku, ktorý bol uzavretý pred Bohom aj pred ľuďmi. Boh vedel, ako ohrozuje manželstvo, a preto ho v desiatich prikázaniach (Ex 20,14) aj v Mojžišovom zákone zakázal. Trestom za porušenie tohto zákona bolo ukameňovanie (J 8,4-5).

e) Biblia a sex mimo manželstva (Sk 15,20)

Biblia ho nazýva "smilstvo" alebo "sexuálna nemoralnosť". Je neviazaným spôsobom sexuálneho alebo pohlavného života medzi tými, ktorí ešte nežijú v manželstve. Dokonca ani sex medzi dvoma nezosobášenými ľuďmi, ktorí sa síce milujú a ktorým na sebe záleží, nie je Božou vôľou. Svet ho všeobecne prijíma, ba dokonca tých, ktorí tak nerobia, považuje za staromódnych a hlupákov, ale Boh nechce, aby kresťania napodobňovali spôsob tohto sveta. Boh nám dal svoju milosť a silu, aby sme zvládli život podľa Božej vôle.

"A nepripodobňujte sa tomuto svetu" (R 12,2).

Psychológovia, poradcovia a lekári zo svojej praxe potvrdzujú, že mnohí z tých, ktorí mali skúsenosti so sexom pred manželstvom, sú psychicky poznamenaní. Boh vedel, čo robí, keď zakázal sex mimo manželstva. Môžeme si byť istí, že je pre nás dobré pridržať sa Božích smerníc. Sú obohatením nášho života a nič sa im nevyrovná. Láska je základným princípom života. Láska znamená klásť za druhého svoj vlastný život, a toto je zdrojom pravej radosti. Manželstvo zahŕňa jednotu tela, mysle a ducha. Sex má byť časťou úplného vzťahu, t.j. praktickou, emocionálnou, intelektuálnou aj fyzickou. Oddelovať sex od celkového vzťahu znamená zriecť sa plnosti, ktorú Boh chce rozvinúť vo vzťahu muža a ženy.

f) Biblia a flirtovanie

Flirtovanie znamená predstierať lásku iba pre pobavenie sa, dvoriť bez vážneho záujmu o manželstvo. Láska je príliš dôležitá na to, aby sa s ňou mohlo zahrávať, pretože jeden partner to môže myslieť vážne, zatiaľ čo druhý nie, a to vedie k hlbokým vnútorným zraneniam. Mladým kresťanom by malo byť dovolené priateľiť sa s opačným pohlavím, pretože je to nevyhnutnou súčasťou ich poznávacieho procesu. Potrebujú sa naučiť správnym vzájomným vzťahom, potrebujú sa naučiť, ako prijímať jeden druhého. Potrebujú mať možnosti stretnúť sa s ľuďmi opačného pohlavia, pretože to je možnosť stretnúť svojho budúceho partnera. V strede toho všetkého však musí panovať zodpovednosť a Kristova láska.

Slobodní ľudia by sa nemali obmedzovať iba na jedno blízke priateľstvo s členom opačného pohlavia, pokiaľ necítia, že je tou správnou osobou pre ich manželstvo. Pri poradenstve opačnému pohlaviu je veľmi rozumné byť opatrný, zvlášť, keď poradenstvo prebieha osamote, pretože to môže viesť k nechcenému citovému naviazaniu sa. Pavel radí Timotejovi, aby s mladými ženami zaobchádzal ako so sestrami v celej čistote (1Tm 5,2), a toto je veľmi dobrá rada.

g) Biblia a dvorenie

Manželstvo je "jarmo", pretože nabáda dvoch ľudí ísť spolu. Biblia nás napomína, aby sme neťahali spoločné jarmo s neveriacimi (2K 6,14). Boh nechce, aby sme vchádzali do manželstva s neveriacimi, pretože to vedie ku konfliktu záujmov aj lojality. Ak si už zosobášený s neveriacim človekom, Boh ťa môže použiť, aby žehnal tvojmu neveriacemu partnerovi (1K 7,14). Dvorenie rozvíja vzájomný vzťah a je prípravou pre manželstvo. Láskanie doňho v istej miere patrí, ale pamätajme na pravidlo žiadneho sexu mimo manželstva. Mladý pár, ktorý sa chce páčiť Bohu, nezájde v láskaní a dotykoch na neúnosnú hranicu (to znamená, láskanie intímnych častí partnerovho tela), pretože to zvädza k pohlavnému styku a je zdrojom silného pokušenia. Môžeš viesť auto strmou horskou cestou aj rýchlosťou 100 km za hodinu a zvládnuť ju, ale bezpečne môžeš ísť rýchlosťou 30 km za hodinu. Môžeš

ísť rýchlo, vzrušujúcejšou cestou, ale výsledkom môže byť katastrofa. Láska je schopná čakať, telesná túžba nie. Božím ideálom pre nevestu je, aby bola vo svadobný deň predstavená svojmu ženíchovi ako čistá panna (2K 11,2). Ak je váš vzťah pravý v Pánovi, nepotrebuje sa vyskúšať, či sa k sebe hodíte aj po sexuálnej stránke. Boh to má všetko vo svojich rukách. Zapamätajte si, že základným a najdôležitejším princípom vzájomného vzťahu je láska.

h) Biblia a zdržanlivosť

"Sexuálna túžba je ako vnútorný oheň" (Pr 6,27-29). Mať v dome horiace poleno môže byť krásne, pokiaľ bezpečne horí v krbe, ak sa však nekontrolovateľne rozhorí, môže náš dom zhorieť. Zdržanlivosť udržuje oheň v krbe, to znamená, že udržuje sex na správnom mieste, pre správnu osobu a pre správny čas.

Boh nám prikazuje, aby sme boli zdržanliví a svätí (1P 1,13-15).

Masturbácia je nezdržanlivosť. (Masturbovanie je dráždenie vlastných pohlavných orgánov s cieľom dosiahnuť vyvrcholenie sexuálneho vzrušenia, ktoré Boh určil pre pohlavný akt v manželstve.) Masturbácia býva zvyčajne sprevádzaná sexuálnou fantáziou a nečistými myšlienkami, a preto je hriešna (Mt 5,27-28). Je hriechom, keď nad tebou panuje a ty sám ju nemôžeš ovládať (2K 6,12; Tt 2,11-12). Ty nemusíš masturbovať. Je možné byť zdržanlivý, a to je Boží ideál. Ak si sa rozhodol ísť Božou cestou, nemal by si sa vzdávať, aj keď sa ti stane, že padneš. Pamätaj, že Boh ťa miluje a stará sa o teba. On ťa nezavrhuje, aj keď padneš. Ale nedovoľ, aby si bol ovládaný (Mi 7,8; 1Te 4,3-4). Boj so sexuálnym pokušením je v skutočnosti boj v mysli. Ak tam vyhráš, vyhráš celý boj (2K 10,3-5). Oblasti, v ktorých sme slabí, musia byť posilnené, zatiaľ čo pevnosti v našej mysli musia padnúť. Boh nám dal všetko, aby sme to zvládli (R 12,2; Ef 4,22-24).

i) Biblia a homosexualita

Homosexualita je vzájomný intímny vzťah muža s mužom alebo ženy so ženou (nazýva sa lesbizmus). Bohu sa protivia takéto formy neprirodzeného sexu (Lv 18,22-23). Boh stvoril muža a ženu, jedného pre druhého, a nie aby mali pohlavný styk s osobami toho istého pohlavia (R 1,26-27; 1K 6,9-10). Ako kresťania by sme mali nenávidieť akékoľvek formy neprirodzeného sexu, ale tiež by sme mali súciti s tými, ktorí sú týmto zachvátení. Tvrdenie, že "ten, kto je homosexuálom, ním aj ostane", nie je pravdivé. Každý môže byť očistený, posvätený a ospravedlnený v mene Pána Ježiša Krista a Duchom nášho Boha (1K 6,11). Ako kresťania sme boli ukrižovaní spolu s Kristom a nežijeme už viac my, ale žijeme v nás Kristus (Ga 2,20).

j) Biblia a sex v manželstve

Biblia je v tejto oblasti veľmi jednoznačná.

"Preto opustí muž svojho otca a svoju mať a bude línúť ku svojej žene a budú jedno telo" (Gn 2,24).

"Muž nech plní povinnosť voči manželke a podobne aj manželka voči mužovi. Žena nemá moc nad svojím telom, ale muž; podobne ani muž nemá moc nad svojím telom, ale žena. Neodopierajte si jeden druhému, iba ak na čas so vzájomným súhlasom, aby ste sa mohli venovať modlitbe, a opäť buďte spolu, aby vás satan nepokúšal pre vašu nezdržanlivosť" (1K 7,3-5).

Stredobodom každého manželstva musí byť láska. Láska chce pre tú druhú osobu to najlepšie. Láska musí byť motiváciou každého skutku v manželskom vzťahu.

k) Otázky a námety k diskusii

1. Zamysli sa nad nasledujúcimi príkladmi, ktoré ukazujú konflikt medzi dvoma úrovňami autority.
 - Peter a Ján (Sk 4,18-20): Peter a Ján sa modlili za muža a videli, že bol zázračne uzdravený. Boli uväznení a vyzvaní, aby nehovorili v Ježišovom mene. Aká bola ich reakcia? Ktoré úrovne autority tu boli vo vzájomnom konflikte?
 - Traja židovskí muži v rozpálenej peci (Da 3): Odmietli podrobiť sa nariadeniu kráľa a klaňať sa zlatému kráľovmu obrazu. Aká bola ich reakcia? Ktoré úrovne autority tu boli vo vzájomnom konflikte?
2. Myslíš si, že Boh používa delegovanú autoritu na to, aby vyskúšal naše postoje, reakcie a poslušnosť?
3. Diskutujte o príkladoch, kde musí byť naše svedomie podriadené Božiemu slovu, navzdory tomu, čo hovorí druhá autorita.
4. Čo hovorí Biblia o človeku, ktorý sa nestará o svoju vlastnú rodinu? (1Tm 5,8)
5. Prečítaj si Ko 3,22-25 a odpovedaj na nasledujúce otázky. Ako zamestnanci, slúžime svojim zamestnávateľom:
 - Poslúchame ich vo všetkom, alebo iba v niečom?
 - Robíme iba to, čo nám bolo povedané?
 - Vykonávame svoju prácu preto, aby sme zapôsobili na šéfa?
 - Robíme viac, než sa od nás očakáva?
 - Nechoťne, lebo vieme, že nie sme dost' platení?
 - Komu, ako Ježišov učeník, v skutočnosti slúžiš? Kto ti dá nakoniec tvoju pravú mzdu?
6. Prečítaj si Ef 6,9 a odpovedaj na nasledujúce otázky:
 - Je správne vyhrážať sa svojim zamestnancom?
 - Váži si Boh viac zamestnávateľa alebo zamestnanca?
7. Ako sa Boh pozerá na zamestnávateľa, ktorý je spravodlivý k svojim zamestnancom? (2S 23,3-4)
8. Ako bol Pán Ježiš Kristus príkladom tým, ktorí sú vo vysokom postavení? (Fp 2,5-7)
9. Môže byť miesto, kde nás Boh umiestnil, aby sme pracovali, tým miestom, kde nás Boh bude budovať, vystaví skúške, zbuduje a pripraví pre svoje ciele v jeho kráľovstve?
10. Môžu byť princípy, uvedené v časti "V práci a obchode", aplikované aj do vzťahu učiteľa a žiaka?
11. Ak trpíš pre niečo, čo si neurobil, ako by si sa s tým mal vysporiadať?
12. Dal nám Boh podľa Biblie milosť žiť v oblasti sexu zdržanlivým životom?
13. Prečo sex mimo manželstva kompromituje a poškodzuje tak veľa ľudí?
14. Ak chceme žiť ako praví Ježišovi učeníci, aký by mal byť náš postoj k flirtovaniu a dvoreniu?
15. Aký druh kníh a časopisov čítaš, aké televízne a video programy sleduješ, aké platne počúvaš? Všetko, čo robíš, by malo byť na Božiu slávu. Čo by robil Ježiš v tvojej situácii? Zbav sa všetkého, alebo prestaň

sledovať a počúvať všetko, čo ťa nabáda k hriechu. Popros Boha, aby ti odpustil všetko, čo si robil alebo robíš, čo ho nectilo.

I) Zhrnutie a aplikácia

1. "A snažte sa všemožne byť ticho a konať svoje a pracovať svojimi vlastnými rukami, tak ako sme vám prikázali, aby ste sa chovali slušne pred tými, ktorí sú vonku a nepotrebovali nikoho" (1Te 4,11-12).
2. Boh nás povoláva, aby sme žili ako dobrí občania, ktorí sa podriaďujú autoritám, ktoré ustanovil.
3. Boh požaduje, aby sme pracovali, pretože záhaľka sa mu protiví.
4. Zamestnanci musia pracovať ako pre Pána, musia byť podriadení, úctiví a poslušní k svojim zamestnávateľom.
5. Zamestnávateľa by mali byť k svojim zamestnancom spravodliví, čestní a milí. Mali by nasledovať príklad Pána Ježiša, a miesto toho, aby vládli, mali by byť služobníkmi.
6. Muži a ženy boli Bohom stvorení na to, aby mali zo sexu potešenie.
7. Boh nie je proti sexu, pokiaľ nie je mimo manželstva.
8. "Čistým je všetko čisté" (Tt 1,15).
9. Ježišov učeník by mal byť vo svojom sexuálnom živote zdržanlivý.
10. Ježišov učeník by sa mal vhodne chovať k členom opačného pohlavia a nerobiť alebo nehovoriť nič, čo by mohlo zneuctiť Boha.
11. Bohu sa protivia neprirodzené sexuálne vzťahy.
12. Motiváciou sexu v manželstve by mala byť láska a jadrom by malo byť vzájomné podriadenie sa.